

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Q - ART

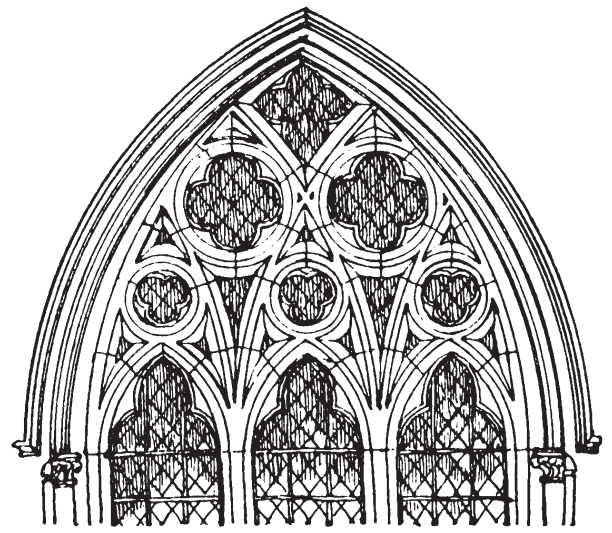
REVISTA D'ART

Núm.10. Any 2. Mollet del Vallès, juliol de 2022.

Q-ART

---

03 Prefaci.

04 Catedral de Notre-Dame d'Estrasburg.

07 Catedral de Notre-Dame de París.

08 Catedral de Sant Pere de Beauvais.

10 Catedral de Notre-Dame de Reims.

12 Catedral de Santa María de Regla de Lleó.

16 Catedral de Santa Maria de Palma de Mallorca.

18 Portalada del Sarmental de la catedral de Burgos.

20 Porta de la Coronería de la catedral de Burgos.

21 Sepulcre de Felip II de Borgonya.

22 Portalada de la catedral de Notre-Dame de París.

23 Portalada del Perdón de la catedral de Toledo.

24 Anunciació i Visitació de la catedral de Reims.

25 Pou de Moisès.

28 Pietat de Roettgen.

29 Verge Blanca de Toledo.

30 Sepulcre del Cardenal Juan de Cervantes.

32 Mausoleu reial de Carles III i Elionor de Trastàmara.

P R E F A C I

Aquest darrer número del curs és dedicat a l'art gòtic, un estil artístic que va desenvolupar-se a Europa des de mitjans del segle XII fins a les darreries del segle XV, que lligat amb el gran desenvolupament urbà d'occident, va provocar un veritable furor arquitectònic donant pas a que s'aixequessin edificis més alts i lluminosos. D'aquesta manera, les ciutats van veure sorgir nombrosos grups de picapedrers, paletes i fusters, dirigits per mestres d'obres i arquitectes.

En aquest període l'Església va construir grans catedrals per als habitants d'aquests nuclis, símbols del poder econòmic i de la fe dels seus habitants. Tanmateix, van crear-se noves ordres religioses que van fundar convents i esglésies a les ciutats. D'altra banda, van construir-se edificis públics com ara ajuntaments, llotges, drassanes i hospitals, entre d'altres, per tal d'atendre les noves necessitats derivades del desenvolupament urbà i comercial. Finalment, les famílies riques de les ciutats van encarregar la construcció de grans palaus.

Les arts plàstiques (escultura i pintura) progressivament van anar independitzant-se de l'arquitectura. Els artistes del gòtic van abandonar el simbolisme i van començar a tendir cap al realisme i la humanització de les imatges, tot i que la temàtica religiosa va seguir sent predominant.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME D'ESTRASBURG

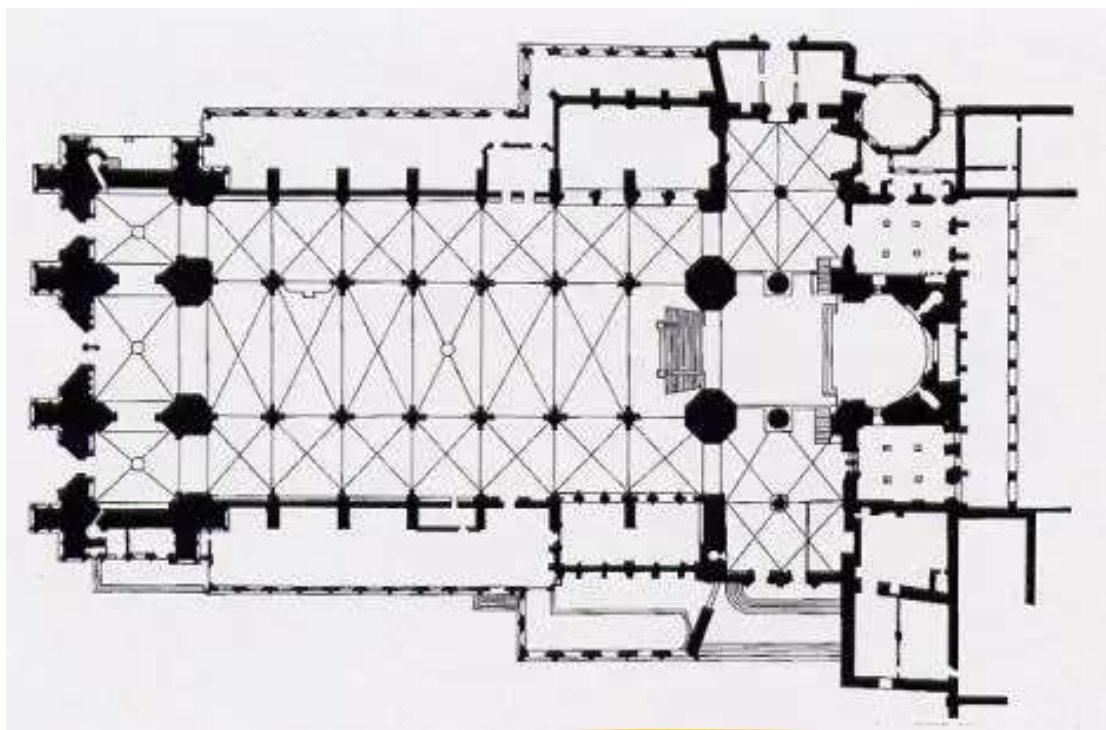
S. XII - XV

L'obra arquitectònica a comentar és la catedral d'Estrasburg, un increïble exemplar de l'arquitectura de l'art gòtic final, és a dir dels últims anys del gòtic. L'edifici va ser construït, durant quatre segles, el 1015 i el 1439 per diversos arquitectes de diferents parts del món.

Aquesta és una peça d'art situada al centre històric de la ciutat francesa. Notre Dame, a més, va ser declarada patrimoni de la humanitat l'any 1988 i va ser consagrada al culte catòlic de la Verge Maria. L'edifici és propietat privada de l'estat francès, qui el va declarar monument històric en 1862.

La catedral presenta una planta de creu llatina. Aquesta és formada per un eix longitudinal de tres naus, la central el doble d'ampla que les laterals, i cobertes amb voltes d'aresta, amb set trams. Aquest eix consta d'un nàrtex sotacor, que se situa als peus.

L'eix transversal està format per dues naus de la mateixa amplada cobertes amb voltes d'aresta, amb dos trams a cada braç. En la part on es creuen l'eix transversal i el longitudinal es localitza el creuer que aquest és de forma quadrada. Als peus del creuer hi ha dos pilars molt grans per aguantar el pes del cimbori.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME D'ESTRASBURG

A partir de l'eix transversal hi ha un petit absis de planta quadrada, però l'interior és de forma circular, també hi ha altres edificis enganxats al voltant de l'absis.

Per finalitzar als laterals de la catedral estan constituïts per contraforts, tot i que més estrets que els de la façana que són més gruixuts perquè aguanten més pes.

Pel que fa la façana, l'edifici està articulat per tres carrers i tres nivells. Sobresortint de la línia de la façana sobresurt el campanar, que és format per una estructura de dos nivells. Al carrer principal del primer nivell es troba l'entrada principal, realitzada amb arc apuntat, decorat amb diferents

figures. Als costats de l'entrada hi ha figures representant els diferents profetes de l'Antic Testament. A banda i banda de la porta central, hi ha els carrers laterals del primer nivell, formats per portalades d'arc apuntat de grandària més reduïda que la principal en la qual hi ha diferents figures decorant.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME D'ESTRASBURG

El segon nivell, del carrer principal, està presidit per una gran rosassa, decorada amb diversos vitralls. Mentre que als carrers laterals, estan constituïts per grans finestres d'arc apuntat. Tots tres carrers del tercer nivell estan formats per finestres d'arc apuntat, però les del carrer central són més petites.

Sortint de la línia de la façana en el primer carrer es descobreix el campanar, dividit en dos nivells, el primer nivell és l'estructura del campanar i mesura uns 100 metres, el segon nivell del mateix és on es troben les campanes i és una estructura apuntada.

Pel que fa a l'interior de l'edifici, la nau central consta de tres nivells. La part baixa, el nivell més ampli, està format per arcs apuntats que permeten l'accés a les naus laterals, però estan separats per pilars amb pilastres adossades, les conductores del pes.

Al segon nivell està situada la tribuna, un passadís situat sobre de les naus laterals, aquesta permet travessar tota l'església pel primer pis. Al tercer últim nivell es descobreix el claristori, on hi ha finestres d'arc apuntat decorades amb traceria calada i vitralls.

Als peus de la Catedral en comptes de claristori hi és la gran rosassa. A més tota l'església està coberta amb voltes d'aresta.

Considerem aquest edifici una autèntica obra d'art i desitjaríem poder admirar-la en persona.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME DE PARIS

S.XII

La Catedral de Notre-Dame de París és un edifici religiós construït entre els anys 1163-1250. Va ser començada el 1163 i encarregada pel bisbe Maurice de Sully. Tot i així la seva façana occidental és del segle XIII, ja que a causa de la durada de les obres la construcció es van succeir diversos arquitectes i escultors. Notre-Dame és en un lloc on havien estat altres temples abans. També va patir els efectes del pas del temps i de la Revolució Francesa, per la qual cosa va ser restaurada al segle XIX per Viollet-le-Duc.

La catedral de Notre Dame de París és una església de planta de creu llatina. Té un cos d'església amb cinc naus que consta de 1 nau central i 4 laterals. L'amplada del transsepte es situa gairebé a la meitat de la longitud de les naus i ressalta poc en planta. La capella major està envoltada per una girola de doble nau.

L'alçat, té les característiques comuns de temples del gòtic, amb els tres nivells característics.

Al primer nivell els arcs formers apuntats sobre enormes columnes.

Al segon nivell la tribuna està comunicada amb la nau central mitjançant tres obertures apuntades embolicades per un altre de major, en cada tram.

Al tercer nivell hi ha un claristori amb finestrals constituïts per doble volta apuntada i un altre superior circular.

Té una tribuna considerada com una de les més belles, concretament els seus arcs i fines columnes.

En aquesta catedral de París neixen els arbotants exteriors que s'ocupen d'aquesta funció, apuntalar les empentes laterals de les voltes de la nau central.

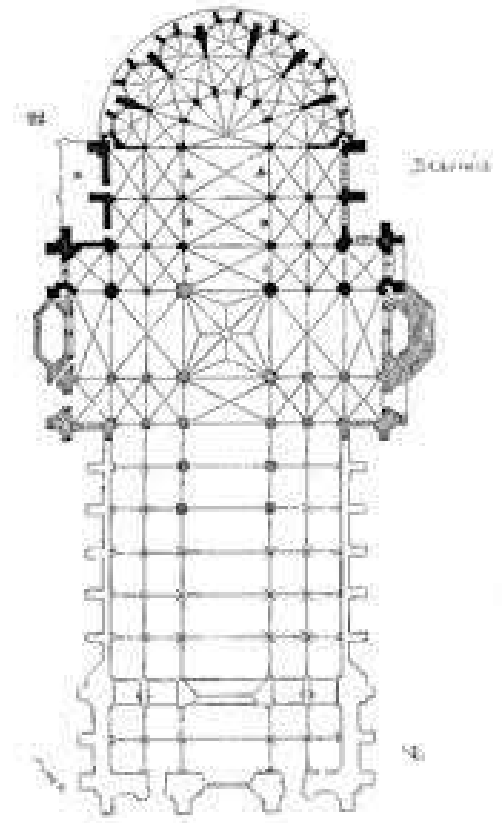
CATEDRAL DE SANT PERE DE BEAUVAIS

S. XIII

La Catedral de Beauvais és un temple catòlic situat en la localitat de Beauvais, al nord de França. Aquesta catedral és d'estil gòtic i va ser construïda l'any 1272, i està incompleta i feta pedra calcària. Va ser realitzada per l'arquitecte Martin Chambiges, amb l'ajuda dels arquitectes Enguerrand Le Riche i Jean Vast. Martin Chambiges va ser un arquitecte francès de París que treballava en l'estil gòtic. Les seves obres principals són la catedral de Sens, la catedral de Senlis i la catedral de Beauvais, a més del front oest de la catedral de Troyes.

La planta és de creu llatina, però cal recalcar que encara no està acabada. El seu eix longitudinal consta de cinc naus, una central i quatre laterals, sent la central el doble d'ample. Aquest eix consta de vuit trams. D'altra banda, l'eix transversal es compon d'una nau central ampla i dues laterals formades per tres trams a cada braç. A continuació de l'eix transversal es disposa d'un absis semicircular precedit per dos trams i consta de deambulatori i absidioles.

Té unes proporcions que la converteixen en una construcció molt imponent tot i no estar acabat. La volta aconseguix els 48 metres d'altura, el transsepte mesura 58 metres d'un extrem a un altre i la distància des del fons de l'absis fins a la façana mesura aproximadament altres 58 metres. La volta té uns contraforts amb estil gòtic, consta d'esvelts rematats amb agulles i decorats amb gàrgoles que representen a criatures infernals. Entre els contraforts hi ha grans vitralls amb jocs de colors.

CATEDRAL DE SANT PERE DE BEAUVAIS

La façana consisteix en dos nivells diferents i tres carrils diferents i dos nivells que sobresurten al carril central. Al nivell inferior hi ha una portalada al carril central i dues Vidreres als laterals. El segon nivell consta d'una rosella al carril dret i al carrer central té unes Vidreres. Al tercer nivell hi ha una gran vidriera amb una rosella gegant a dalt d'aquesta. Al nivell superior hi ha una mena de teulada a dues aigües. Finalment, té contraforts als costats dels carrers.

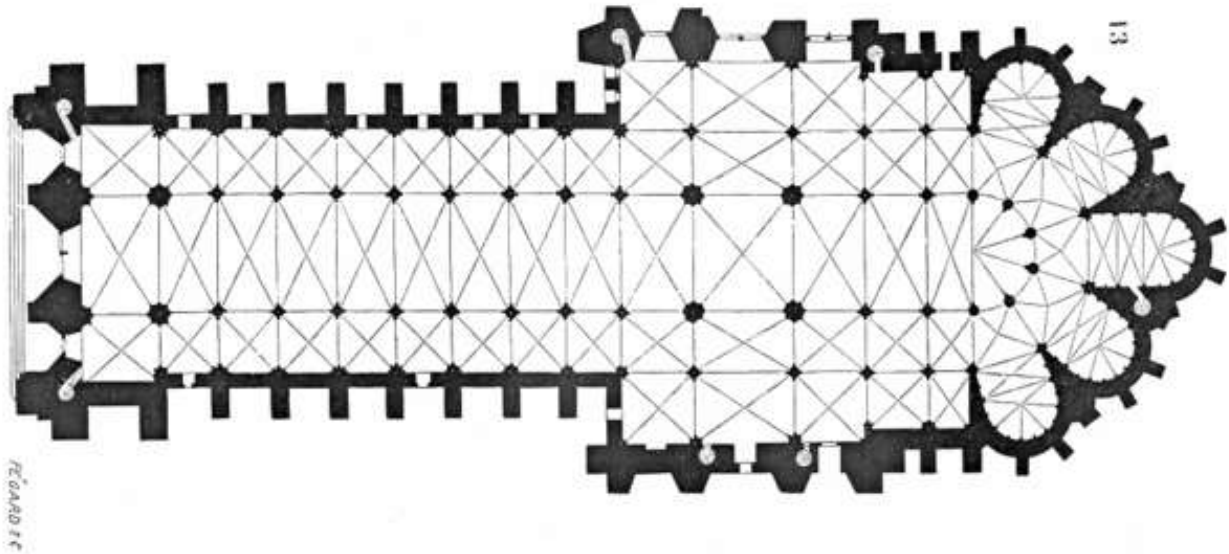
L'interior de la catedral està compost per tres nivells. El nivell inferior ho formen arcs apuntats separats per columnes que venen des del tercer nivell. El segon nivell està format per vidreres envoltades de més arcs apuntats. El nivell superior té vidreres envoltades d'arcs apuntats i el sostre tenen l'origen de les columnes que baixen i separen els nivells. Aquestes columnes al sostre fan voltes d'aresta, per tant, el nivell superior està compost per voltes d'aresta.

Aquesta catedral té una funció religiosa, ja que és una església. Per desgràcia aquesta catedral des de la seva construcció va tenir problemes estructurals, ja que va ser pensada per a convertir-se en una de les millors catedrals catòliques de tot el món. La intenció d'elevat les voltes fins a altures mai abans aconseguides van fer que parts de la catedral arribessin a derrumbar-se. La primera vegada que es va derrumbar la catedral va ser el 1284, dotze anys després de la seva construcció. Dos contraforts de l'absis van caure juntament amb la volta del cor, cosa que es pot veure reflectit a la façana actualment. Les raons del col·lapse es desconeixen, ja que la catedral havia mantingut en bon estat des de que es va construir. En aquesta reconstrucció es va elevar el cor fins a la mateixa altura amb un major nombre de columnes en l'absis com a reforç. El segon derrumbament va tenir lloc en 1573. Es va caure la torre erigida sobre el creuer, sostinguda per les voltes del transsepte. Després d'això, es va abandonar el projecte de la nau i de la torre que havien de completar l'obra. Per aquesta raó falten parts de la nau. Un altre problema estructural va ser en el transsepte el 1990, però per prevenir el col·lapse del mateix van col·locar bigues de fusta i acer i una gran estructura que serveix de suport a les columnes que sostenen la volta. Avui dia encara corre el perill de derrumbar-se, i s'ha arribat a derrumbar diverses vegades, i ha estat reforçada amb solucions d'urgència provisionals fins que es decideixi una solució definitiva satisfactòria.

Aquesta obra ens ha semblat peculiar per tota la història que conté, sobretot dels seus problemes estructurals, i que es va derrumbar dues vegades. Tot i això, encara és una de les més boniques de França, tot i que encara no estigui acabada.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME DE REIMS

S. XIII

La catedral de Notre-Dame de Reims es va construir el segle XIII per els arquitectes Jean d'Orbais, Jean-le-Loup, Gaucher de Reims i Bernard de Soissons.

Es tracta d'un dels edificis gòtics de més importància a França, tant per la seva extraordinària arquitectura com per la seva riquíssima estatuària.

La catedral de Notre-Dame de Reims té una planta de creu llatina formada per l'eix longitudinal i el transversal. Ambdós eixos presenten tres naus, una central i dues laterals. La central, és més ampla que les laterals perquè és l'espai d'oració, mentre que les altres tenen la funció de passadís. La nau central és coberta amb voltes de creueria mentre que les laterals amb voltes d'aresta. L'eix longitudinal té un total de nou trams, mentre que el transversal té dos a cada costat. A partir de l'eix transversal es troba l'absis, que ve precedit per dos trams. L'absis presenta una planta semicircular i és de grans dimensions. L'absis es divideix en cinc absidioles i abans d'aquestes es troba el deambulatori.

CATEDRAL DE NOTRE-DAME DE REIMS

La façana de la catedral de Reims veiem tres carrers i cadascun té tres nivells. En el Carrer inferior trobem tres portalades decorades amb figures, en el carrer central trobem una portalada més gran que les laterals. En el segon nivell en els costats, trobem finestres decorades amb vitralls mentre que en el centre trobem una Rosassa també decorada amb vitralls. En l'últim nivell, el tercer trobem una sèrie d'arcs de mig punt que recorren tota la façana que entre ells hi ha unes estàtues que serveixen com a decoració. Per finalitzar l'exterior en la part sobre la façana sobresurten dues torres campanars decorades amb pinacles i finestres amb vitralls.

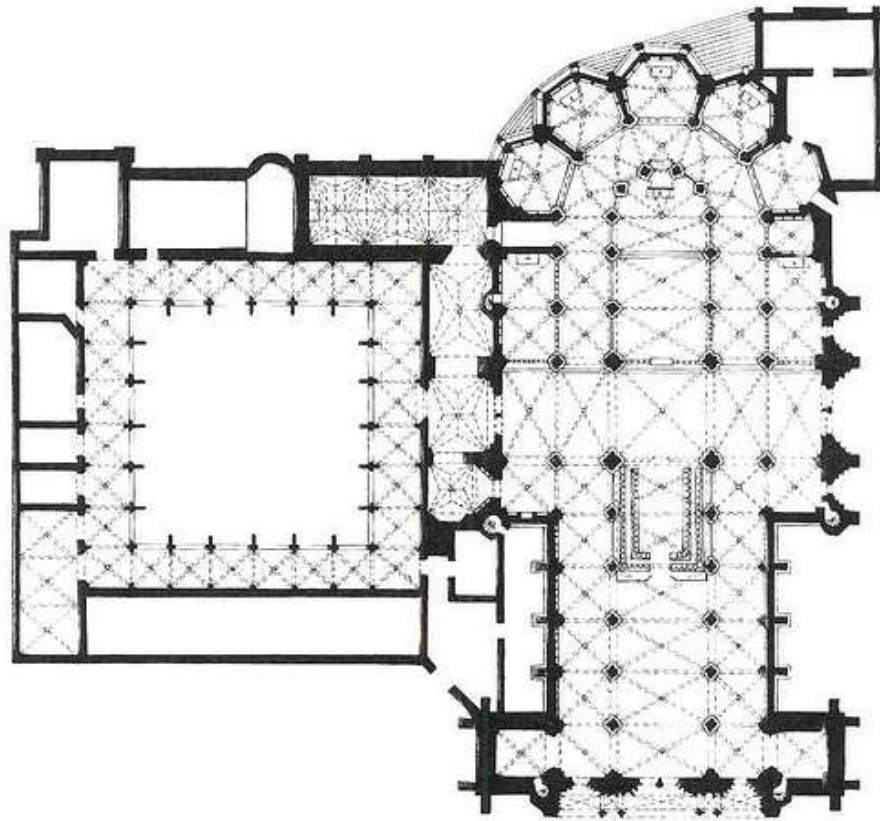
En el interior es poden fer els tres carrers de l'església: El principal i els laterals que estan separats per 3 nivells, els carrers estan separats per una sèrie d'arcs recoberts amb pilars que serveixen per accedir als carrers laterals. En el segon nivell trobem la tribuna que recorre tota l'església i que està decorada amb una petita sèrie d'arcs decorats amb vitralls de diferents colors i representacions a diferents figures religioses. Per acabar en el nivell 3 trobem una sèrie de finestres també decorats amb vitralls, en el centre, entre el nivell 2 i 3 trobem la rosassa.

CATEDRAL DE SANTA MARÍA DE REGLA DE LLEÓ

S.XIII - S.XIV

La catedral de Lleó és una catedral d'estil gòtic construïda a mitjan segle XIII i finals del segle XIV. Està situada a la ciutat de Lleó, a Espanya.

La catedral de Lleó té una planta de creu llatina i té adossat un claustre de planta quadrada. L'eix longitudinal està dividit en tres naus, la central i dues laterals. La central és el doble d'ample que les laterals perquè és un dels espais més importants de l'església. Tot l'edifici és cobert amb voltes de creueria, fins i tot el creuer, que també és de planta quadrada. Des del creuer cap als peus, l'eix longitudinal està dividit en cinc trams, mentre que el transversal presenta només dos trams a cada braç. Aquest eix, igual que el longitudinal, també està compost per tres naus, la central i les dues laterals. A l'espai on es creuen els dos eixos, es disposa d'un creuer de forma quadrada.

CATEDRAL DE SANTA MARÍA DE REGLA DE LLEÓ

A partir de l'eix transversal neix una capçalera formada per un absis semicircular precedit per un tram. Aquest absis disposa de la mateixa amplada que tot l'eix longitudinal.

Aquest absis té un deambulatori que permet l'accés a les capelles laterals i a les absidioles poligonals.

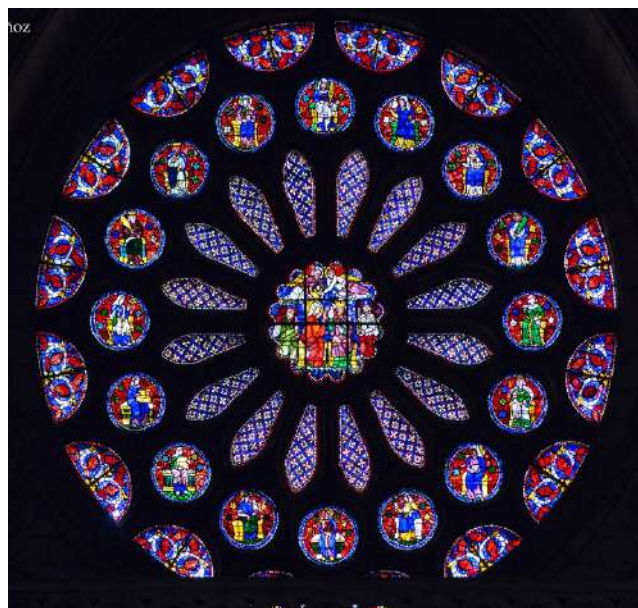
El nivell inferior està format per tres portalades. La central, la més gran, està feta amb un arc apuntat i arquivoltes on hi ha representat el Judici Final, mentre que en els laterals hi ha dues portalades secundàries d'una mida més petita que la central. Les portalades estan separades per contraforts decorats amb estretes fornícules realitzades a partir d'un arc apuntat i decorades amb diferents escultures.

CATEDRAL DE SANTA MARÍA DE REGLA DE LLEÓ

En el segon nivell trobem quatre finestrals decorats amb arcs apuntats i traseria calada.

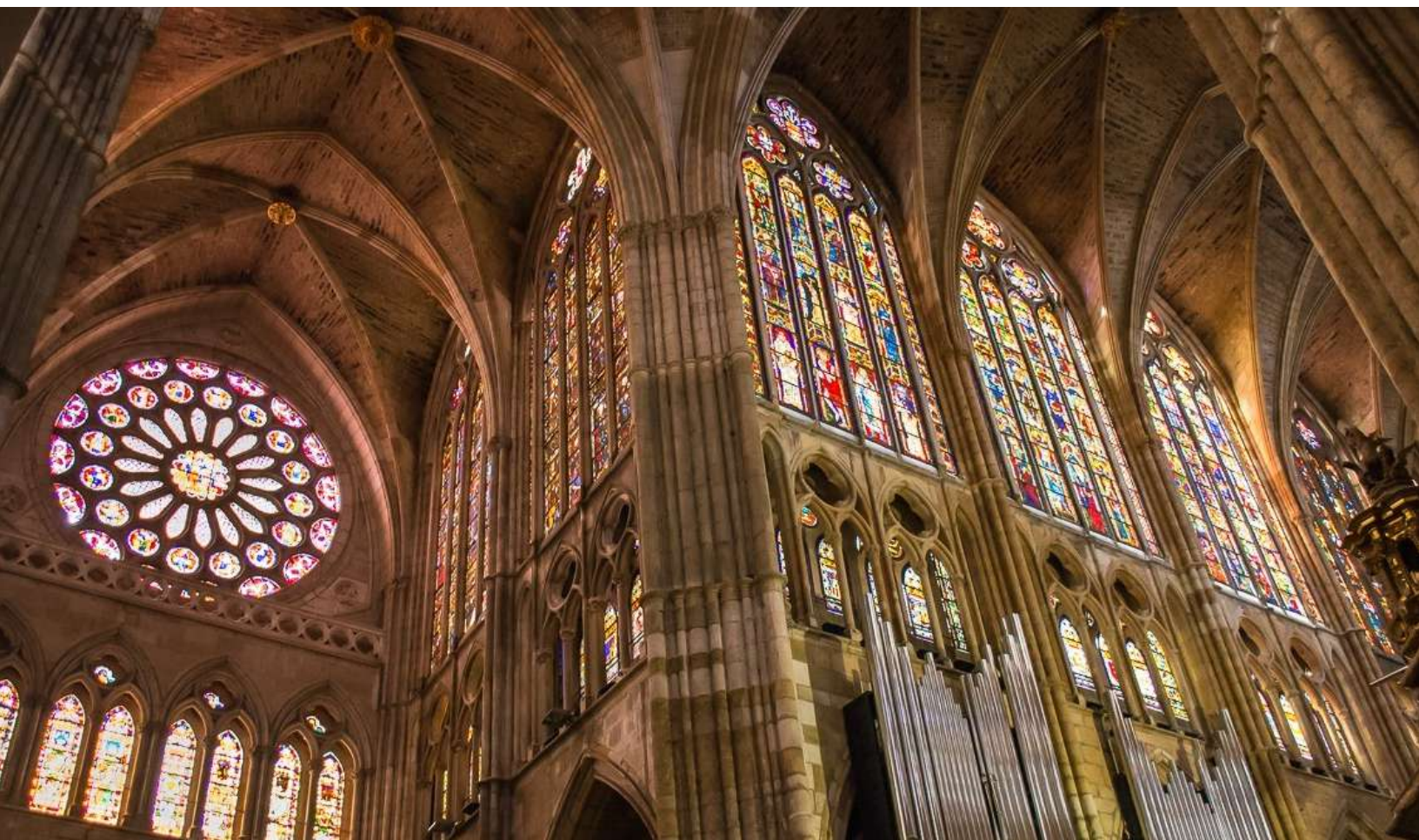
En el tercer nivell, al centre, hi ha una gran rosassa, que ocupa gran part de l'espai, envoltada per un arc apuntat. Al voltant hi ha decoracions fetes amb traseria calada. En el centre de la part superior, trobem una altra rosassa d'una mida menor que l'anterior, i sobre d'aquesta diverses escultures i pinacles.

En els laterals de la façana trobem dues torres campanars diferents. La torre del lateral esquerre no té gaire bé decoracions, només quatre finestrals a la part més alta. L'altre torre està formada per tres finestrals un d'ells decorats amb un arc apuntat. Rematant els campanars hi ha dues agulles de traseria calada i pinacles. Les dues torres estan unides amb la façana central per arcbotants.

CATEDRAL DE SANTA MARÍA DE REGLA DE LLEÓ

Pel que fa a l'interior, la nau central, està dividida en tres nivells. El nivell inferior està format per arcs apuntats. Aquests arcs estan separats per pilastres. En un segon nivell, a la tribuna que es un passadís que va per sobre de les naus laterals i permet fer la volta per tota l'església, hi ha arcs apuntats decorats amb traceria calada.

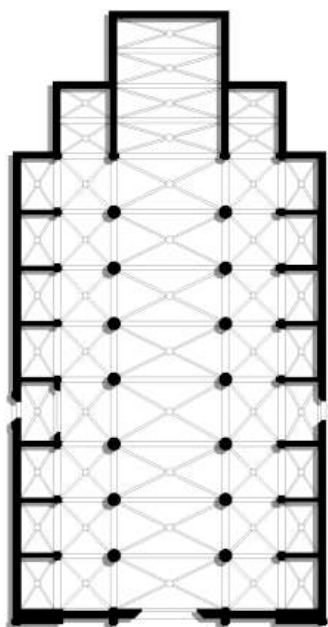
Per últim, en el tercer nivell hi ha finestrals realitzats amb arcs apuntats decorats amb vitralls. Tots aquests tres nivells, estan relacionats, per cada arc apuntat del nivell inferior, hi ha dos arcs apuntats decorats amb traceria calada del segon nivell i sobre aquest dos, hi ha dos finestrals que formen part del tercer nivell. Per acabar, tot l'edifici està cobert per voltes de creueria que fan una funció de cobrir tota la nau central.

CATEDRAL DE SANTA MARIA DE PALMA DE MALLORCA

S. XIII

Una de les catedrals més altes d'Europa es La catedral de Palma de Mallorca, concretament és la segona més alta. Aquesta catedral també es coneix com la Seu o catedral de Santa Maria. La seva posició és molt bona, ja que està situada prop del mar i sobre el llac del parc de la mar. Els arquitectes d'aquesta obra arquitectònica van ser Joan Rubió, Jaume Fabre, Ponç des que Coll i la van inaugurar en l'any 1601. Aquesta catedral té una longitud de 109 metres i una amplada de 40 metres.

Aquesta catedral presenta una planta basilical de tres naus, tancada per una capçalera esglaonada formada per tres absis. Les naus estan construïdes per vuit trams cadascuna. Cada tram es compon d'una successió de volums, la nau central, que és molt més alta i ampla que les altres al costat d'aquestes s'obren vuit capelles entre els contraforts, i per últim unes naus laterals als costats de la nau central. D'entre les setze capelles, dos corresponen als portals laterals i altres dos es troben en l'absida, i finalment dues capelles de dimensions més reduïdes, van ser obertes destinades a portals laterals de la façana principal. Tant les naus com les capelles estan cobertes per bovades de creueria excepte la capella corresponent al portal de l'Almoina, la qual està coberta per una bovada d'aresta. Les naus estan separades per pilars octogonals. 14 pilars separen les naus, set a cada costat que divideixen els trams.

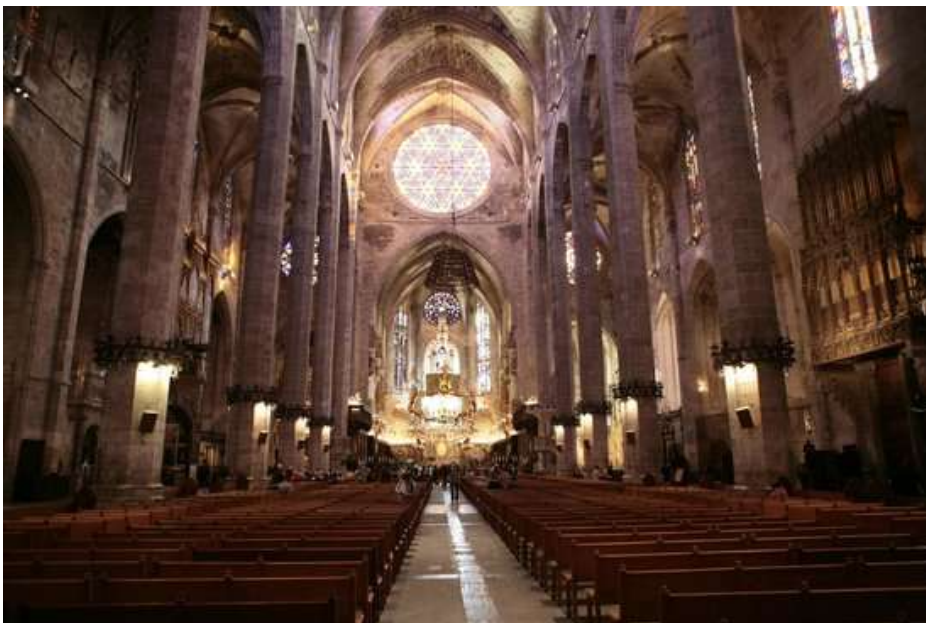
CATEDRAL DE SANTA MARIA DE PALMA DE MALLORCA

L'exterior té una estructura d'arcbotants sostinguts per contraforts entre els quals hi ha contraforts coronats amb pinacles i porten gàrgoles, alguns més baixos el que dona a l'exterior una sensació de verticalitat, està equilibrada amb motlures horitzontals que es creuen amb els elements verticals per a crear una compenetració geomètrica. La part més voluminosa és la de l'absis, un conjunt de tres absis independents que es corresponen amb tres les naus interiors i el central és més profund que els laterals.

L'interior del temple és de planta basilical sense braços, amb tres naus amb una capçalera plana. Hi ha 61 vitralls i set rosetons que creen un espai lluminós i sagrat. El rosetó més gran corona l'absis i és el segon rosetó gòtic més gran del món. En l'interior del temple podem contemplar l'escultura dedicada a la dormició de la verge, moment en què Maria seirà als cels amb l'ajut dels àngels.

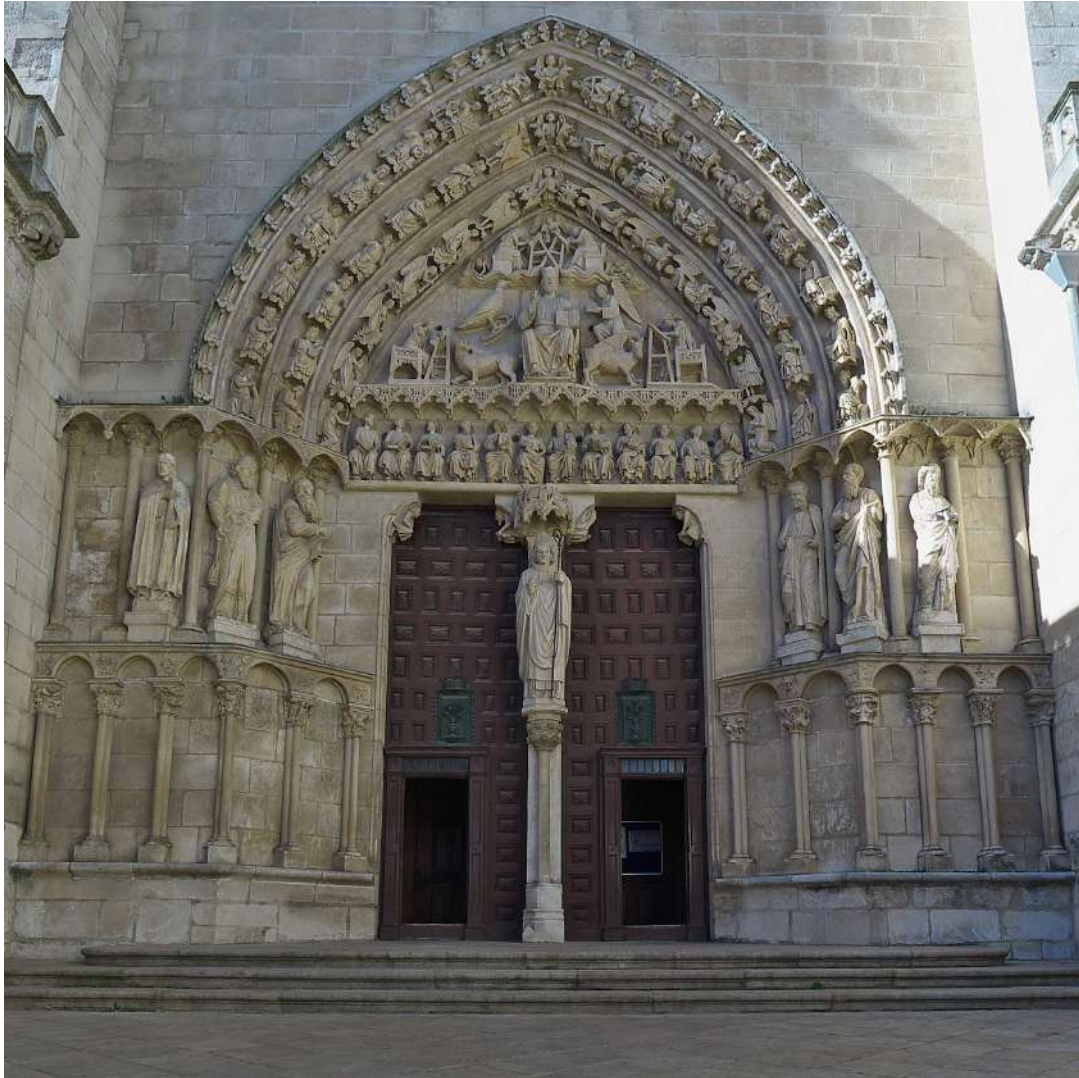
Durant la festivitat de l'Assumpció en el 15 d'agost es col·loca en la nau central del temple per ser contemplada. La voregen quatre àngels que porten el pal·li. Són obres del segle XVII, l'urna va ser executada en el segle XVIII.

Els pilars que suporten la coberta són de secció octogonal, molt esvelts i sense columnes adossades, són molt alts permetent un ampli espai obert pels visitants.

PORTA DEL SARMENTAL DE LA CATEDRAL DE BURGOS

S. XIII

La Porta del Sarmental és una de les quatre portalades de la Catedral de Burgos. Està situada al braç sud del creuer, i tot i que no és la portalada principal, normalment és la primera que es troba a la Catedral de Burgos. Va ser construïda al Segle XIII, és d'estil gòtic i el seu promotor va ser el Bisbe Mauricio, que va ser el bisbe de Burgos des de 1213 fins a la seva mort. Aquest bisbe va fundar la catedral gòtica, que va substituir a l'anterior que era romànica. Aquesta portalada és la primera que es va construir de la catedral. Es va iniciar a l'any 1230 i la van acabar al voltant de 1240. Està composta de pedra tallada.

PORTA DEL SARMENTAL DE LA CATEDRAL DE BURGOS

El timpà presenta un tema que apareix en les portalades romàniques, el Pantocràtor, que està assegut en un tro amb túnica i beneïnt. Està envoltat pels quatre símbols dels evangelistes, que estan representats escrivint sobre els seus pupitres, vestits com a personatges del segle XIII. Per sota del timpà, en la llinda es representa un Apostolat, que destaca pel naturalisme de les figures, sobretot amb la postura que adopten.

La portalada es va realitzar en pedra amb una visió frontal. Un eix de simetria divideix l'espai i remarca la importància de dues figures: El Pantocràtor i San Indalecio del trencallums. La portalada presenta trets del romànic com el hieratisme i rigidesa del Pantocràtor. Però també presenta característiques del gòtic, que són les principals, com que les figures són més realistes o que els evangelistes estan humanitzats. Parlant dels apòstols, els seus cossos són frontals, les expressions estan millor realitzades, els rostres no són tots iguals i alguns estan dialogant.

Té una finalitat religiosa i una funció principalment decorativa i arquitectònica però també propagandística. El context sociocultural és després de la victòria de les Navas de Tolosa, quan el món cristià avança i es desenvolupa i Burgos es converteix en una capital del comerç.

Com a opinió personal, penso que aquesta porta és molt important i a sobre forma part de la Catedral de Burgos, que és molt important per la transcendència de la Història de l'Art ja que forma part de la primera escultura gòtica a Espanya.

PORTA DE LA CORONERIA DE LA CATEDRAL DE BURGOS

S. XIII

El mestre Enrique (?-Burgos, 1277) va ser arquitecte i escultor. Va treballar a les catedrals de Santa Maria de la Regla de Lleó i a la de Santa Maria de Burgos, on va realitzar la Puerta de La Coronería, cap el 1250.

Centrant-nos a la portada, aquesta es defineix per un gran arc apuntat. Quatre arquivoltes emmarquen el timpà. Les arquivoltes descansen sobre amples brancals que allotgen un apostolat, amb sis figures a cada costat de la porta. Va comptar amb mainell, del qual només se n'ha conservat la base.

A la part inferior hi ha una representació de Sant Miquel pesant les ànimes i separant a banda i banda els salvats i els condemnats a l'infern.

Per sota i per sobre dels brancals, recorre el mur una sèrie d'arcs cecs ogivals, que al sòcol inferior munten sobre columnetes aparellades amb capitells vegetals. Aquesta galeria d'arcs serveix per emmarcar les imatges dels apòstols, sis a cada costat, gairebé exempts i de mida natural.

Les arquivoltes són quatre, la interior està ocupada per serafins, la del mig per àngels turiferaris i l'exterior per escenes de la resurrecció

SEPULCRE DE FELIP II DE BORGONYA

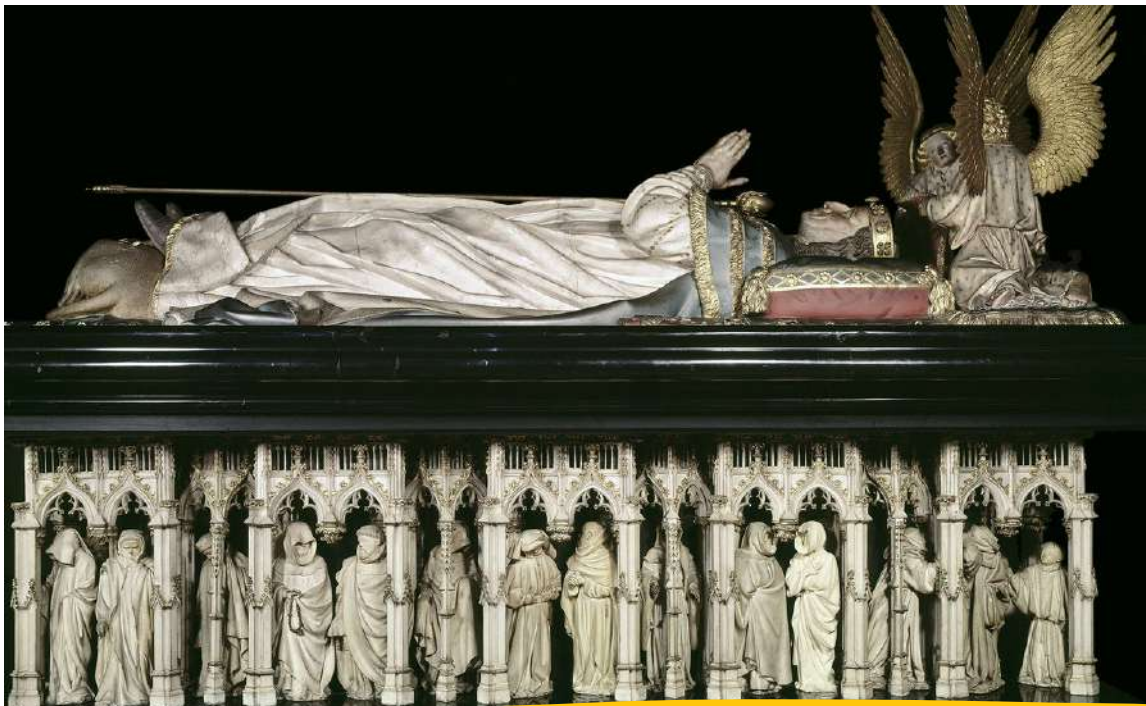
S.XIV

El sepulcre de Felip II de Borgonya, dit L'atrevit, va ser creada per Claus Sluter, que va arribar a ser l'escultor de càmera del duc Felip i el seu fill Joan. Claus Sluter va començar a crear-la entre el 1381 i el 1384, però a causa que Claus va morir abans d'acabar-lo, el va acabar el seu nebot Claus de Werbe entre el 1405 i el 1410. Se situa a la ciutat de Dijon.

Aquest sepulcre està fet a base de marbre i alabastre, que li dona una bicromia a la tomba, gràcies al fet que el marbre dona l'efecte de color blanc i l'alabastre el color negre. És una tomba totalment exempta, que a la part superior disposa d'una escultura de Felip II jacent amb un lleó i uns àngels sostenint el seu casc. L'estructura està rodejada d'arcs i columnes en forma de monjos anomenats "pleurants":

La roba i els rostres de les figures era molt detallat. L'actitud que tenien es volia mostrar a través del seu rostre i la postura que tenien. Amb el pas del temps es diu que el grup de monjos mostra una processó que va acompanyar al fèretre de Felip des del lloc on va morir fins al seu mausoleu, format de nou clergues i escolanets, dos militars i una trentena de familiars. Aquesta representació se situa des del cap de la figura, encapçalat per dos membres del clergat.

Com es pot veure en aquesta obra, la gent d'alt poder a l'edat mitjana no només donava importància en mostrar el seu poder i prestigi, sinó que es volien emportar la fama i rellevància a llarg termini. Per això, els monuments funeraris que es van crear en aquella època estava representat a partir de símbols i escenes de paisatges bíblics, relacionats amb esdeveniments de la vida.

PORTALADA DE LA CATEDRAL DE NOTRE-DAME DE PARÍS

S.XII

La portalada de la catedral de Notre-Dame és una obra arquitectònica que es va començar a construir el 1163 i va ser acabada el 1345 i va ser construïda per diversos autors els més importants van ser Jean de Challes i Pierre de Montreuil, és una obra que té un moviment artístic gòtic, és un edifici religiós i es tracta d'una catedral gòtica. Aquesta obra es troba a l'Illa de la Cité, al districte IV de París

El material principal d'aquesta catedral és la pedra i la tècnica per fer-la va ser la talla.

Igual que la resta de la façana, segueix l'esquema de tipus H, formada per tres plantes o nivells.

En el primer nivell presenta tres portades, la central més elevada, que es corresponen amb el nombre de naus laterals. Aquestes portades són d'arc ogival, emmarcades per gablets, amb arquivoltes en sentit radial amb decoració escultòrica, sent el timpà substituït per obertures en la central una rosassa amb traceria i vidriera i els laterals amb traceria i vitralls sense formar una rosassa feta que fa la idea de lluminositat. Tant el trencallum de la porta central com els brancals tenen un important programa escultòric, destacant el tema de l'Anunciació i la Visitació de la porta principal i central.

Aquesta catedral és caracteritzada per el triple pòrtic esculpit d'entrada amb arcs. D'esquerra a dreta es troben el Portal de la Verge, el del Judici Final i el de Santa Anna. A la Porta del Judici final es representa el primer registre, Crist beneït i un àngel amb la creu, mentre que al segon registre, el pes de les ànimes, els benaurats i els condemnats, i al tercer, la resurrecció.

La catedral té funció religiosa, i amb les portades i vitralls també fa que tingui una funció de prestigi per a la ciutat, les seves torres es veuen des de lluny, i per això els gremis contribueixen a la seva construcció.

PORTALADA DEL PERDÓ DE LA CATEDRAL DE TOLEDO

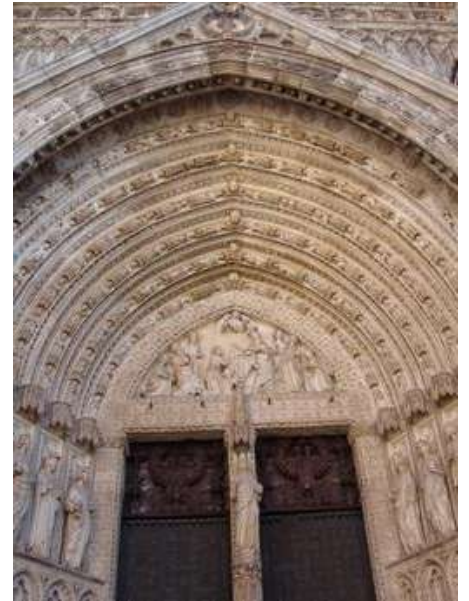
S.XII

La Catedral de Toledo està consagrada a la Mare de Déu i considerada com una de les millors obres de l'art gòtic espanyol. Es va començar a construir l'any 1227 mentre regnava Ferran III el Sant. L'obra va ser aixecada sobre el que va ser la catedral visigoda del segle V. El mestre Martín, autor del projecte, va introduir unes certes influències franceses dins de la catedral com l'anomenada planta i el començament de la capçalera. A la fi del 1493, mentre regnava Isabel la Catòlica es va acabar la Catedral. Actualment, la porta es troba sempre tancada i només s'obre en ocasions especials.

En la façana principal de la Catedral de Toledo es poden observar tres portes cridaneres: La del Judici final, la del Perdó i la de l'Infern.

Ara ens centrarem en la porta central, la Porta del Perdó. Aquesta va ser construïda sota la direcció del mestre Àlvar Martínez, el qual es va inspirar en les portalades gòtiques de la Catedral de Burgos i també la Catedral de Lleó. Aquesta elegant porta no va ser acabada fins a l'any 1418. Tenia diversos usos, però principalment se la reconeix per ser el pòrtic pel qual passen els monarques o l'arquebisbe. Moltes portades reben el nom de porta del Perdó, especialment en el camí de Sant Jaume, en aquestes es "concedia" als pelegrins el perdó, per això es va construir una a Toledo perquè les persones que no tenien les condicions per marar al camí de Santiago poguessin tenir accés al jubileu.

El conjunt està format per un total de 6 arquivoltes amb forma ogival que circumden un timpà en el qual es pot observar a la Verge Maria imposant la casulla de Sant Ildefons, en els brancals podem observar un bell apostolat i en el trencallums apareix representada la figura de Crist.

ANUNCIACIÓ I VISITACIÓ DE LA CATEDRAL DE REIMS

S. XIII

El grup de l'anunciació i visitació de la catedral de Reims, està situat als brancals del costat dret de la portada principal de la façana occidental. L'anunciació es troba a l'esquerra i la visitació a la dreta. Es va realitzar entre 1230 i 1260 pels Mestres del somriure, de la verge i Mestre de les figures antigues. Marca la diferència entre estils gòtics.

Un dels mestres, du a terme l'àngel que és a la nostra esquerra i que rep el nom de mestre del somriure. Indica dolçor, alegria... S'adreça a la verge de manera expressiva, fins i tot amb gesticulació dels braços. Al seu costat, un altre mestre du a terme la figura de la Mare de Déu que es representa sense cap expressió, rígida i amb plecs rectes. A l'altre grup es dona la trobada de Maria i Isabel, embarassades i totes dues tenen la postura de contraposau. Aquestes dues escultures són d'un altre mestre, trucat de l'Antiguitat. Pel que fa a la tècnica, predomina el tallat i el material utilitzat és la pedra.

Totes dues transmeten un missatge propagant la importància de l'arribada del Messies, a més de transmetre l'ensenyament de Déu i de cercar l'obediència al seu mandat.

POU DE MOISÈS

S. XIV

El Pou de Moisès, com diu el seu propi nom, és un pou decorat amb un grup escultòric d'estil gòtic, feta entre els anys 1396 i 1405. Aquesta obra la va començar Claus Sluter. Al morir la va continuar Claus de Werve que va realitzar entre altres figures els àngels, i finalment va ser pintat per Jean Malouel. El Pou de Moisès està situat a la Cartoixa de Champmol. El material amb el que és esculpit el pou és pedra calcària i la tècnica la talla.

El Pou de Moisès és un grup escultòric que parteix a partir d'un prisma hexagonal. A la part superior de dalt, situades en cadascuna dels extrems del hexàgon, hi han sis àngels amb les ales esteses. Sota els àngels hi han esculpits sis figures de profetes: Moisès, David, Jeremies, Zacaries, Daniel i Isaïes. Moisès està representat amb unes banyes al cap i una barba llarga i encrespada. A la mà dreta porta les Taules de la Llei, en les quals estaven escrits els Deu Manaments i en l'esquerra una cartella amb un text que diu: "Por la noche, la multitud de Israel lo matará al hijo de cordero".

David està representat amb una corona de rei. En la mà dreta porta una arpa amagada en la túnica blava i daurada que porta. En l'altre mà, com Moisès, porta una cartella on està escrit un text d'un salm.

POU DE MOISÈS

L'escultura de Jeremies vesteix amb un mantell. A la mà porta el Llibre de les Lamentacions i una cartel·la.

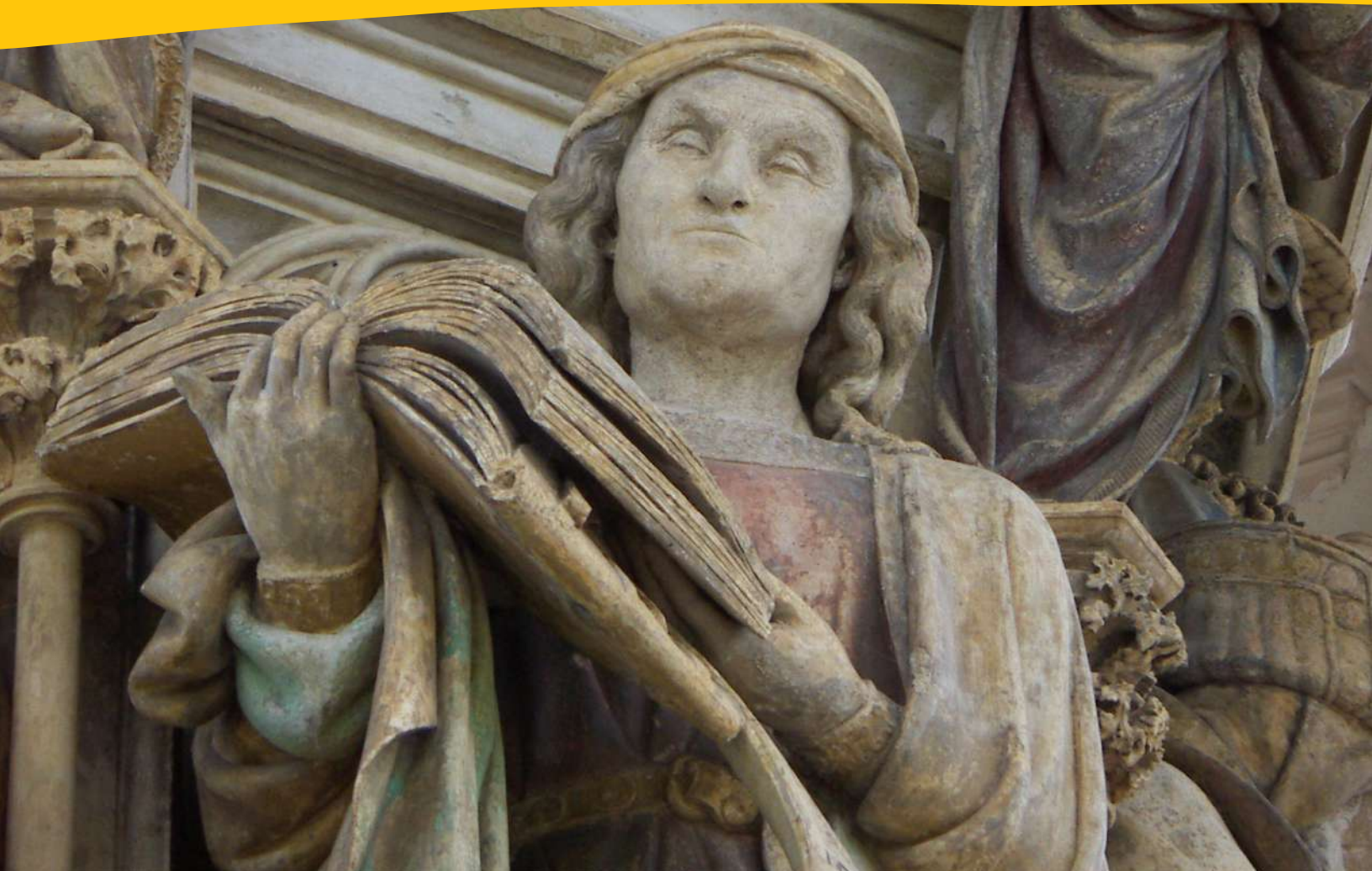
Zacaries porta una túnica coberta amb un abric i un turban que li cobreix el cap. En una mà porta una pluma i un tinter, i en l'altre una cartel·la en la qual anuncia que Judes vendrà a Jesús per trenta monedes de plata: "Appenderunt mercedem triginta argenteos meam".

Daniel, un dels altres profetes, dirigeix la seva mirada a Isaïes. Com té la boca lleugerament oberta, dóna a entendre que està parlant amb ell. Porta una caputxa amb la què es cobreix, als peus unes sandàlies i un mantell brodat d'or i folrat de blau. A la mà porta una profecia, que diu: "Després de setanta-dues setmanes morirà".

Per últim, Isaïes, que està representat calb sense i cobrir-se el cap. Està inclinat cap a Daniel com per escoltar-lo. Sota el braç dret porta un llibre. Vesteix amb un cinturó adornat amb una bossa amb sis glans. En la seva cartel·la profetitza com Jesús serà portat al seu sacrifici: "El van dur a la mort com un xai, com una ovella amb l'esquilador, en silenci i sense obrir la boca".

POU DE MOISÈS

La sensació que dóna aquest grup escultòric es de pesadesa i rugositat. Els volums són tancats encara que s'independitzen i s'alliberen del marc arquitectònic. Les escultures van estar dotades de policromia, color que encara es conserva en algunes de les escultures. La llum crea efectes de llums i ombres, sobre rostres i els plecs.

Cadascun dels profetas presenta trets individualitzats que tenen un caràcter diferent. Les escultures són molt expressives sobretot la de Jeremies amb el seu gran llibre obert i la seva expressió enfadada de la cara; i la de Isaïes amb les arrugues i la seva mirada trista. També estan molt detallats els plecs grans de les vestimentes.

L'obra del Pou de Moisès es va basar en la idea de la font de la vida. Té una funció religiosa i el seu significat es establir un vincle entre l'Antic Testament i el Nou Testament, ja que la passió i la mort de Jesús havia estat profetitzada pels grans patriarques i profetes.

PIETAT DE ROETTGEN

S. XIV

La Pietat de Roentgen és una de les primeres escultures tallades en fusta d'estil gòtic que encara es conserven. Presenta una mida de 89 cm i va ser tallada a principis del segle XIV per un escultor anònim. Actualment es troba en el Museu de Bonn i el material que es va utilitzar per a la seva fabricació va ser la fusta, pel que es tracta d'una talla. Aquesta obra és considerada una de les representacions més commovedores de l'art cristià.

Pel que fa a la forma, es tracta d'una escultura exempta, és a dir, que es pot veure de qualsevol perspectiva. A l'obra s'observa a la verge Maria asseguda amb Jesucrist en els seus braços, que és acabat de baixar de la creu. Gairebé tota l'escultura presenta un relleu prominent. Algunes de les parts destacades són les costelles de Jesucrist, el cabell o els brocats del vestit de la Verge Maria, que tenen un relleu i contrasten amb la part llisa del cos. El conjunt de l'escena transmet una sensació de duresa, fredor i respecte, ja que la verge Maria ha perdut al seu fill. També es pot observar un lleuger moviment en el vestit de la verge i en difunt Jesucrist. Es pot tractar d'una escena real, ja que en el passat aquestes situacions es van dur a terme. En un principi La Pietat de Roentgen estava policromada, és a dir, de diversos colors. Tot i això, es buscava que l'escultura fos realista per transmetre angoixa. Els colors de les ferides sobre el cos de Jesús feien reflectir que la sang estava coagulada. L'objectiu de tot aquest realisme era transmetre el dolor que pateix la verge.

Com ja he dit anteriorment, l'escena de l'escultura representa a la verge tenint en braços a Jesús quan el van baixar de la creu. Va ser crucificat per blasfèmia quan es va declarar ser el Messies, fill de Déu. L'escultura tenia evidentment un fi religiós.

VERGE BLANCA DE TOLEDO

S. XIV

El nom de l'escultura és la verge blanca. És d'origen anglès i va ser realitzada en el segle XIV i des de llavors està situada a l'interior del cor de la catedral de Toledo. El seu autor no és conegut. La tècnica és talla i mètode exempte d'estil gòtic. L'obra està duta a terme en marbre amb detalls en or a part de combina l'alabastre policromat. La seva temàtica és religiosa i presenta unes dimensions de 153 cm.

La verge està amb el Nen agafat amb el braç. Tots dos estableixen una comunicació amable visible en els gestos de la cara de la mare i el fill, així com en els gestos, com per exemple el del Nen fent una carícia a la mare. El cos de la Verge s'arqueja pel pes del Nen generant una postura de contrapost i moviment en tot el cos que trenca el hieratisme. Igualment, la mare i el fill es dirigeixen les mirades, aliens a qualsevol contemplació de l'espectador, i posant fi a la frontalitat característica de l'escultura romànica.

La textura de l'obra és fina i transmet unes sensacions de dolçor, que la podem observar en el rostre de la verge i en el fill amb l'acte de moure el seu braç esquerre fent-li una carícia, té una relació amb l'exterior en la que la podem observar des de el front, ja que el seu altar "oculta la zona posterior de l'obra".

L'obra en general transmet una sensació de moviment, claredat i dolçor que poques verges arriben a transmetre. Degut, a què aquesta té moviment i això en el segle XIV era una cosa poc habitual en la imatgeria de l'època.

SEPULCRE DEL CARDENAL JUAN DE CERVANTES

S. XV

El Sepulcre del Cardenal Juan de Cervantes es troba en la capella de San Hermenegildo de la Catedral de Sevilla. Va ser realitzat per Lorenzo Mercadante de Bretanya, que va estar actiu entre els anys 1453 i el 1467. Aquesta obra es va fer entre els anys 1454-1458 per allotjar les restes del cardenal, un destacat bisbe que va participar en els concilis de Siena i Basilea. Tot el sepulcre està fet amb alabastre que és una pedra blanca i translúcida, que és semblant al marbre.

Juan de Cervantes va néixer la dècada del 1380 i va morir el 25 de novembre de 1453. Va ser un clergue espanyol administrador apostòlic de l'arquebisbat de Sevilla i cardenal de l'Església catòlica, bisbe d'Àvila i Segòvia, així com membre del Consell Reial, ambaixador de la reina Caterina de Lancaster i del rei Joan II de Castella.

Sobre una tarima on s'exposava al mort, es troba una figura jacent del cardenal i en els quatre fronts apareix l'escut cardenalici, sostingut per àngels. En les quatre cantonades i en els centres apareixen unes altres sis figures, i en la base de les cantonades del sepulcre hi ha representades figures de lleons. També hi ha tres coixins decorats, sostenint el cap de la figura jacent del cardenal, que està vestit amb la indumentària de cardenal.

SEPULCRE DEL CARDENAL JUAN DE CERVANTES

És incalculable el valor artístic dels riquíssims brodats i diferents motius decoratius, llaurats tots en alabastre, que fan en aquesta obra una de les més interessants de la seva època. En la mitra que representa l'Anunciació, és el tocat amb què es cobreixen el cap durant els seus oficis litúrgics, aquelles persones amb dignitat episcopal.

En el mig de la riquíssima escultura de la catedral de Sevilla, aquest sepulcre del Cardenal de Cervantes és una de les obres més significatives.

Aquesta obra em sembla molt bé conservada pels anys que té, i la figura del Cardenal també està molt bé feta, a part que la cara és com de tristor.

MAUSOLEU REIAL DE CARLES III I ELIONOR DE TRASTÀMARA S. XV

L'obra escultòrica a descriure és el Mausoleu Reial del rei navarrès Carles III, que va morir l'any 1425, i la seva dona Leonor de Trastàmara, que va morir l'any 1415. Aquesta obra es troba a l'interior de la Catedral de Santa Maria la Real de Pamplona.

El mausoleu es va realitzar entre els anys 1413 i 1419 per Jehan Lome de Tournai juntament amb altres col·laboradors. Aquesta obra era el resultat del desig del monarca, qui va contraure una malaltia el 1403 i va decidir planificar el seu enterrament a la catedral de Pamplona.

Aquest grup escultòric és de volum rodó format per figures d'alt relleu. Les textures s'observen especialment als detalls de les corones i els rígids plecs de la vestimenta, aquestes contrasten amb la finura dels rostres i les mans. És una figura molt polida, proporcional, reposada i sense moviment, amb una expressió de tranquil·litat i dolçor.

MAUSOLEU REIAL DE CARLES III I ELIONOR DE TRASTÀMARA

L'obra es tracta d'un túmul, tarima on s'exposaven els morts, amb les figures dels monarques exposades en posició jacent. Les figures dels reis, construïdes per marbre, es descobreixen jacent sobre un llit de marbre verd fosc envoltat en els seus costats per figures religioses conegudes com a plorants. Les seves figures dels monarques estan llebrades en alabastre

Sobre els caps dels reis es troben doselets, templets que s'acostumen a col·locar sobre el cap dels Sants, a les seves bases es troben dues inscripcions gravades. Els seus caps descansen sobre coixins mentre que als peus del monarca apareix representat un lleó, simbolitza el poder i el valor, d'altra banda, als peus de la reina apareixen dos cans que simbolitzen la fidelitat.

Aquesta obra em fa sentir molt més que admiració a escala artística, em transporta la pau que tenen les figures, a més de la seva calma i tranquil·litat. És una obra que m'ha fet sentir i una obra que romandrà a la meva ment.

EDICIÓ A CÀRREC DE:

ÀFRICA
ANDREA
ARIADNA
JOSE
SERGIO
NAIARA
ANA
MIQUEL

IRIS
JÚLIA
MIGUEL A.
XIMENA
POL
ÀLEX
XAVI
ERIC

4t d'ESO

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Mollet del Vallès

